

MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

S.T.O. PRIM IMHALLEF

SILVIO CAMILLERI

ONOR. IMHALLEF

DAVID SCICLUNA

ONOR. IMHALLEF

JOSEPH ZAMMIT MC KEON

Seduta tat-8 ta' Jannar, 2015

Numru 15/2013

Ir-Repubblika ta' Malta

v.

Spiridione Mercieca

Il-Qorti:

1. Din hija sentenza dwar appell minn sentenza tal-Qorti Kriminali mogħtija minn dik il-Qorti fil-11 ta' April 2014 dwar eċċezzjonijiet preliminari ta' l-akkużat.

2. Spiridione Mercieca kien akkużat permezz ta' Att ta' Akkuża pprezentat mill-Avukat Ġenerali fit-28 ta' Mejju 2013 (nru 15/2013) li: (1) rrenda ruħu ħati ta' omiċidju volontarju u ċioe` talli nhar is-sittax (16) ta' Settembru tas-sena elfejn u tmienja (2008) għal ħabta tal-11:00 am f'186, Scicluna Enterprises, Triq Ġuze Galea, Ħal-Qormi, dolożament, bil-ħsieb li joqtol persuna (Martin Scicluna) jew li jqiegħed il-ħajja tagħha f'periklu ċar, ikkaġunalha l-mewt; (2) nhar is-sittax (16) ta' Settembru tas-sena elfejn u tmienja (2008) għal ħabta tal-11:00 am f'186, Scicluna Enterprises, Triq Ġuze Galea, Ħal-Qormi, fil-ħin li għamel reat kontra l-persuna, kellu fuq il-persuna tiegħu xi arma regolari jew munizzjon, jew xi imitazzjoni ta' dawk loġġetti, u dan mingħajr għan legittimu; (3) nhar is-sittax (16) ta' Settembru tas-sena elfejn u tmienja (2008) għal ħabta tal-11:00 am f'186, Scicluna Enterprises, Triq Ġuze Galea, Ħal-Qormi kien qiegħed iġorr barra minn fond kif ukoll kien qiegħed fil-pussess, iżomm u kellu taħt il-kontroll tiegħu arma tan-nar tadditta Beretta Gold Mallard bin-numru ta' reġistrazzjoni U 00575E kif ukoll għadd ta' munizzjon konsistenti f'109 skartoċċ tal-kalibru "twelve gauge" meta kien mingħajr liċenza maħruġa mill-

Kummissarju tal-Pulizija u dan ai termini tal-Att dwar l-Armi, Kapitolu 480 tal-Liġijiet ta' Malta; (4) nhar is-sittax (16) ta' Settembru tas-sena elfejn u tmienja (2008) għal ħabta tal-11:00 am f'186, Scicluna Enterprises, Triq Ġuze Galea, Ħal-Qormi, mingħajr liċenza tal-Kummissarju tal-Pulizija, spara arma tan-nar f'post abitat, jew fi qrib tiegħu, jew fit-toroq pubbliċi, jew fil-portijiet.

3. Permezz tar-rikors ta' appell tiegħu l-akkużat talab li din il-Qorti tirrifirma s-sentenza appellata billi tirrevokaha f'dik il-parti fejn ċaħdet l-ewwel, it-tieni u l-

Ħames eċċezzjonijiet tiegħu kif ukoll fejn laqgħet l-eċċezzjonijiet ta' l-Avukat Ġenerali u tikkonferma s-sentenza appellata fil-bqija.

4. Permezz ta' nota ta' eċċezzjonijiet ipprezentata fl-20 ta' Ġunju 2013 l-akkużat appellant eċċepixxa fl-ewwel, fit-tieni u fil-ħames eċċezzjonijiet tiegħu:

“(1) In-nullita` tat-Tieni Kap ta' l-Att ta' l-Akkuża in kwantu l-fatt miġjub ma jikkostitwix, fis-sustanza, ir-reat miġjub jew deskritt fl-istess Kap – il-fatti miġjuba jikkellmu fuq senter tal-kaċċa mentri l-liġi tirreferi għal ‘arma regolari’;

“(2) In-nullita` tat-Tielet Kap ta' l-Att ta' Akkuża in kwantu r-reat fih dedott ma ġiex miġjub jew deskritt, fis-sustanza, bħal ma hu miġjub jew deskritt fil-liġi;

“(5) Ir-referenza għall-artikoli 24(1) u 29 tal-Kap. 33 fir-Raba' Kap ta' l-Att ta' Akkuża huma superfluwi in kwantu jikkontemplaw reati estraneji għall-Att ta' Akkuża”.

5. Permezz ta' nota ta' eċċezzjonijiet ipprezentata fl-24 ta' Ġunju 2013 l-Avukat Ġenerali eċċepixxa:

“(1) Illi biha b'referenza għan-nota ta' eċċezzjonijiet ta' Spiridione Mercieca tal-20 ta' Ġunju 2013 u notifikat lill-esponent fil-21 ta' Ġunju 2013, qed jagħti avviż ta' l-eċċezzjoni dwar l-ammissibilita` ta' provi ndikati fin-numru 4 stante li [mhux indikat l-oġġett tal-prova].

“(2) Illi inoltre u mingħajr preġudizzju għas-sueċċipit, l-esponent qed jagħti avviż ta' l-eċċezzjoni dwar l-ammissibilita` tal-provi dokumentarji enumerati 1 u 2 li ġew esebiti ma din l-istess nota mill-akkużat u dan peress li fin-nuqqas ta' l-oġġett tal-prova li trid issir bihom l-ammissibilita` o meno tagħhom ma tirrizultax u qabel ma jiġu ammessi bħala prova dan għandu jiġi stabbilit.”

6. Din il-Qorti sejra issa tirreferi għall-partijiet rilevanti tas-sentenza appellata li tagħhom l-appellant qiegħed jitlob ir-revoka:

“Eċċezzjoni dwar it-Tieni Kap tal-Att tal-Akkuża

“L-Ewwel Eċċezzjoni – It-Tieni Kap tal-Att tal-Akkuża - Jekk senter tal-kaċċa hux ‘arma regolari’.

“L-artikolu 64(1) tal-Kap 9 jiddisponi kif ġej:

““Huma armi regolari l-armi kollha tan-nar, u l-armi, strumenti u l-għodod l-oħra kollha li għandhom bħala skop prinċipali d-difiża ta’ wieħed innifsu jew l-offiża ta’ hadd ieħor.’

“Fit-tieni paragrafu tat-Tieni Kap tal-Att tal-Akkuża l-Avukat Ġenerali jgħid hekk:

““mar ġab is-senter tal-kaċċa’.

“Fl-akkuża, l-Avukat Ġenerali jirreferi għas-senter bħala ‘arma regolari’.

“Id-difiża ma qablitx ma’ dan u sottomettiet li l-għan ta’ senter huwa biex jintuża għall-kaċċa u għalhekk ma jistax jitqies bħala ‘arma regolari.’

“L-Avukat Ġenerali ma qabilx ma’ din is-sottomissjoni.

Kopja Informali ta' Sentenza

“Il-kelma Maltija ‘senter’ meta tradotta fl-Ingliż tigi ‘hunter’s firearm’ jew ‘shotgun.’¹

“Loġikament senter huwa ‘arma tan-nar’. Il-fatt li s-senter jista’ jintuza għall-kaċċa ma jfissirx li allura li jaqa’ taħt dik il-parti tad-definizzjoni li tinsab wara l-ewwel komma tal-artikolu 64(1) tal-Kap 9. Is-senter huwa arma tan-nar *sic et simpliciter*. Jaqa’ taħt il-frazi ‘l-armi kollha tan-nar’.

“Għaldaqstant il-Qorti mhix qed tilqa’ l-ewwel eċċezzjoni tal-akkużat.

“Tliet Eċċezzjonijiet dwar it-Tielet Kap tal-Att tal-Akkuża

“It-Tieni Eċċezzjoni: Nullita` tat-Tielet Kap tal-Att tal-Akkuża. 449(5) *proviso(a)(b)* tal-Kap 9.

“Skont id-difiza r-reat dedott f’dan il-Kap mhux bħalma huwa deskritt fil-Liġi.

“Bażikament id-difiza qed tissottometti li l-akkuża kif redatta (ara paġina 5) la taqa’ taħt l-artikolu 3 tal-Kap 480 u lanqas l-artikolu 5(1) tal-istess Kap.

“L-Avukat Ġenerali ssottometta li l-parti tal-akkuża tirrifletti l-elementi msemmija fl-artikolu 5(1) li jiddisponi hekk:

“‘Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet l-oħra ta’ dan l-Att, hadd m’għandu jżomm f’xi fond jew ikollu fil-pussess tiegħu, taħt il-kontroll tiegħu jew iġorr barra minn xi fond jew fid-dintorni xi arma tan-nar, jew munizzjon elenkati fl-Iskeda II mingħajr ma jkollu liċenza taħt dan l-Att.’

¹ Aquilina Joseph: Concise Maltese-English English-Maltese Dictionary Midsea Books Limited 2006.

Kopja Informali ta' Sentenza

“L-Avukat Ġenerali minflok ma’ mexa mal-ordni tar-reati possibbli kif jidhru hawn fuq semma l-elementi f’ordni differenti:

“kien qiegħed iġorr barra minn fond kif ukoll kien qiegħed fil-pussess, iżomm u kellu taħt il-kontroll tiegħu arma tan-nar tad-ditta Beretta Gold Mallard bin-numru tar-Reġistrazzjoni U 00575E kif ukoll għadd ta’ munizzjon konsistenti f’109 skartoċċ tal-kalibru ‘twelve gauge’ meta kien mingħajr liċenzja maħruġa mill-Kummissarju tal-Pulizija.’

“L-Avukat Ġenerali (a fol 71) ta raġuni għala ma mexiex mal-ordni tal-artikolu 5(1) tal-Kap 480. Huwa mexa hekk minħabba li dan kien l-‘iter’ tal-ġrajjet kif seħħew.

“Il-Qorti qed tiddeċiedi li l-parti tal-akkuza tinkwadra taħt l-artikolu 5(1) tal-Kap 480.

“Fil-fehma ta’ din il-Qorti wkoll, la l-Avukat Ġenerali fassar ir-referenza għall-artikolu numru 3 tal-Kap 480 għandha titneħħa wkoll ir-referenza għall-artikolu 51(1) u tibqa’ biss ir-referenza għall-artikolu 51(2). L-artikolu 51(1) huwa limitat biss għall-ksur tal-artikolu 3 tal-Kap 480.

“Meta jingħad dan kollu u bil-bdil li qed jiġi indikat taħt it-tielet eċċezzjoni, l-akkużat qiegħed f’pożizzjoni tajba li jkun jaf li huwa qed ikun akkużat bi ksur tal-artikolu 5(1) tal-Kap 480.

“Għalhekk il-Qorti, minħabba li l-bdil li talab li jsir l-Avukat Ġenerali u l-bidla li ssuġġeriet hi stess, mhux qed tilqa’ t-tieni eċċezzjoni tal-akkużat.

It-Tielet Eċċezzjoni – Irtirata imma hemm suġġerimenti ta’ bdil mill-Avukat Ġenerali.

Kopja Informali ta' Sentenza

“Din giet irtirata mid-difiża fl-10 ta’ Jannar 2014 seduta stante u għalhekk il-Qorti mhix tieġu konjizzjoni tagħha.

“Biss dwar it-tielet eċċezzjoni u b’referenza għat-Tielet Kap tal-Akkuża l-Avukat Ġenerali talab dan li ġej:

“(1) Fil-paragrafu intestat ‘il-piena mitluba’ tat-Tielet Kap ta’ dan l-Att tal-Akkuża l-artikolu 3 għandu jiġi jithassar. Inltre u dejjem fl-istess parti r-referenza għall-Ewwel Skeda għandha tiġi jithassar ukoll.

“(2) Illi konsegwentement u b’referenza għar-raba’ eċċezzjoni, il-piena erogata fit-Tielet Kap għandha tinbidel fis-sens li minflok ‘mhux inqas minn tliet xhur u mhux iżjed minn għaxar snin’ tibda tingara ‘mhux inqas minn tliet xhur u mhux iżjed minn ħames snin.’

“Dwar dan il-bdil id-difiża, mingħajr preġudizzju għat-tieni eċċezzjoni preliminari tagħha, qabliet mal-korrezzjonijiet mitluba mill-Avukat Ġenerali. (fol 109).

“Għalhekk il-Qorti qed tawtorizza l-bidliet li indika l-Avukat Ġenerali.

“La din l-eċċezzjoni kienet irtirata minħabba l-bdil li sar, il-Qorti mhix tieġu konjizzjoni tagħha.

“l-raba’ Eċċezzjoni - il-piena mitluba fit-Tielet Kap tal-Att tal-Akkuża hija żbaljata

“Minħabba l-bdil li huwa indikat taht it-tielet eċċezzjoni, jidher li din l-eċċezzjoni hija soddisfatta.

“Għalhekk il-Qorti mhix tiegħu aktar konjizzjoni ta’ din l-eċċezzjoni għal darbha il-bdil suġġerit mill-Avukat Ġenerali huwa in linea ma’ dak li talbet id-difiża u l-bdil intlaqa’ minn din il-Qorti.

“Eċċezzjoni dwar ir-Raba’ Kap tal-Att tal-Akkuża

“Il-ħames eċċezzjoni – Ir-referenza għall-artikoli 24(1) u 29 tal-Kap 33 fir-raba’ Kap tal-Akkuża huma superfluwi għax jikkontemplaw reati estranji għall-Att tal-Akkuża.

“L-ewwelnett id-difiża kienet korretta meta sottomettiet li dan l-artikolu kien emendat WARA li seħħ l-allegat reat. L-allegat reat seħħ fis-16 ta’ Settembru 2008. L-artikolu 24 tal-Kap 33 kien emendat bl-Att XX tas-sena 2012.

“Qabel ma saret l-emenda l-ewwel żewġ sub-artikoli kienu jgħidu hekk:

“24(1) Ħadd ma jista’, mingħajr liċenza tal-Pulizija, jagħti n-nar jew jispara maskli, bombi, sufarelli, jew xogħlijiet tan-nar ta’ kull xorta li jkunu, inkella jtella’ blalen bin-nar jew, in ġenerali, jagħmel esplożjoni jew nar li jista’ jkun ta’ perikolu, f’kull post li jkun.

(2) Ħadd ma jista’ mingħajr liċenzja tal-Pulizija, jispara armi tan-nar f’post abitat, jew fi qrib tiegħu, jew fit-toroq pubbliċi, jew fil-portijiet.’

“Bl-emendi li seħħew permezz tal-Att XX tas-sena 2012, it-tieni paragrafu tneħħa waqt li s-subartikoli (3) u (4) kienu rinumerati bħala (2) u (4).

“Minkejja din il-bidla (li fiha spiċċa is-subartikolu (2) waqt li l-ewwel wieħed baqa’ l-istess, skont l-artikolu 12 tal-Att Dwar l-Interpretazzjoni ir-reat taħt is-subartikolu (2) għadu jgħodd vis a vis l-akkużat.

Kopja Informali ta' Sentenza

“Fin-Nota tiegħu tat-23 ta’ Diċembru 2013, fil-paragrafi B u Ċ l-Avukat Ġenerali rrefera għad-definizzjoni tal-kelma ‘esplożivi’ fil-Kap 33. Skont l-artikolu 2 tal-Kap 33 il-kelma ‘esplożivi’ tfisser:

“‘porvli tal-isparar, nitroglicerina, dinamite, gun-cotton, porvli għal mini, fulminat tal-merkurju jew ta’ metalli oħra, fjammi ta’ Bengala, klurat tal-putassa, klurat tal-barju, u kull sustanza oħra, sew bħal dawk imsemmija jew xort’oħra, użata jew maħduma sabiex tipproduci riżultat prattiku bil-mezz ta’ splużjoni jew b’effett pirotekniku; u tfisser ukoll sinjali taċ-ċpar, xogħlijiet tan-nar, miċeċ, murtali tal-ftuħ, kapsijiet tal-mini, detonaturi, **skrataċ**, munizzjoni **ta’ kull xorta**, u kull adattament jew preparazzjoni ta’ esploziv kif imfisser hawn fuq.’

“Id-difiża baqgħet tinsisti fuq l-eċċezzjoni tagħha wkoll wara n-Nota msemmija minhabba li skont id-difiża, l-Avukat Ġenerali ma kienx indirizza r-raġunijiet mogħtija fis-sottomissjonijiet tagħhom (fol 109 it-tieni paragrafu). Id-difiża kienet issottomettiet li hi kienet qed tassumi li r-reat huwa dak indikat taħt l-artikolu 24(2) tal-Kap 33. Iżda [skont] l-Avukat Ġenerali hija dik skont l-artikolu 24(1) u l-artikolu 29. Dawn huma żewġ reati differenti li mhux riflessi fil-parti narrativa u wisq anqas il-parti akkuzatorja. (ara fol 68 tal-proċess). Ma jistax ikollok kap wieħed li jkopri aktar minn reat wieħed. Id-difiża baqgħet tinsisti fuq dan ukoll fit-tieni trattazzjoni – jiġifieri dik tal-10 ta’ Jannar, 2014 – wara li l-Avukat Ġenerali kien ta l-ispjegazzjoni tiegħu. Hija baqgħet tinsisti li r-reati taħt l-artikolu 24(1) u l-artikolu 29 huma reati differenti.

“Il-Qorti għarblet l-ewwel paragrafu tal-Kap 4 li jispicċa hekk:

“‘l-akkuzat spara arma tan-nar ossija senter tal-kaċċa (tal-marka Beretta Gold Mallard bin-numru tar-Registrazzjoni U 00575E kif ukoll għadd ta’ munizzjon konsistenti f’109 skartoċċ tal-kalibru ‘twelve gauge’) lejn id-direzzjoni ta’ Martin Scicluna mingħajr ma kien debitament liċenzat mill-Kummissarju tal-Pulizija’

“L-akkuża fl-aħħar parti tgħid hekk:

Kopja Informali ta' Sentenza

“mingħajr liċenza tal-Kummissarju tal-Pulizija, spara arma tan-nar f'post abitat, jew fi qrib tiegħu, jew fit-toroq pubbliċi, jew fil-portijiet’

“Fil-fehma tal-Qorti r-reat li qed jakkuża bih l-Avukat Ġenerali huwa dak li jaqa' taħt l-artikolu 24(1) li kien qabel u kif inhu llum u l-artikolu 24(2) kif kien qabel.

“Il-piena li jirreferi għaliha l-Avukat Ġenerali hija indikata taħt l-artikolu 29(2)(a).

“Skont l-artikolu 33(1) tal-Ordinanza dwar l-Esplosivi:

“(1) Kull min jikser id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 24 jeħel, meta jinstab ħati, il-piena msemmija taħt l-artikolu 29.’

“Min-Nota tal-Avukat Ġenerali u mill-ispjegazzjoni mogħtija waqt it-trattazzjoni, l-artikolu 29 issemma mhux biex jirreferi għal xi reat ieħor differenti minn dak li huwa akkużat bih l-akkużat fir-Raba' Kap. Jigifieri, l-akkużat jibqa' akkużat b'reat wieħed u mhux b'iktar. Biss l-artikolu 24 m'għandux il-piena speċifikata fih stess b'mod partikolari. Iżda, biex issib x'piena hemm ikollok tmur għall-artikolu 33 li imbagħad jindikalek l-artikolu 29 (li jikkontempla reati oħra) sabiex tkun taf x'inhi l-piena. L-Avukat Ġenerali għażel l-aktar waħda qrib taċ-ċirkostanzi tal-każ li hija l-piena skont l-artikolu 29(2)(a). L-Avukat Ġenerali bil-fors irid jindika l-piena skont l-artikolu 489 tal-Kap 9. Jekk din il-piena ma tinstabx taħt l-artikolu 24, bilfors ried ifittixha band'oħra. L-Avukat Ġenerali ma kellux triq oħra ħlief li semma l-artikolu 29 fejn la semma s-subinciz (1) u lanqas it-tieni subinciz iżda l-artikolu 29 biss.

“Għalhekk, il-Qorti mhix qed tqis li r-referenza għall-artikolu 29 tal-Kap 33 gegħda hemm biex tirreferi għal aktar reati li mhux kontemplati fil-parti narrativa jew fil-parti tal-akkuża iżda għaliex għaladarba huwa kostrett bil-liġi biex jindika l-piena bilfors ried jindika minn fejn kien għab il-piena.

“Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti ma qed issib ebda artikolu li l-Avukat Ġenerali jirreferi għalih fl-aħħar paragrafu bħala wieħed superfluwu.

“Għaldaqstant, il-Qorti qed tiċċad il-ħames eċċezzjoni tal-akkużat.

“L-Aħħar Eċċezzjoni: Inammissibilita` ta' Dokument

“Is-Sitt eċċezzjoni - l-inammissibilita` tad-dokument esibit a fol 605 (Volume IV)

“Il-Qorti rat id-dokument esibit a fol 605 tar-raba' volum kif indikat mid-difiża. M'hemm ebda sinjal fuq id-dokument li juri kif kien reġistrat. Skont l-istess dokument (li huwa dattilografat f'ittri kapitali) jidher li kien iffirmit minn Martin Scicluna's sister Grace Scicluna.

“Il-Qorti eżaminat ukoll il-verbal twil tas-seduta tat-3 ta' Lulju 2009 (fol 598 et seq). Jidher li dehret Grace Scicluna (fol 598) – oħt il-vittma f'dan il-każ, 'li għiet imwiddba dwar l-attitudni tagħha fil-kors ta' dawn il-proċeduri.'

“Isegwu diversi paragrafi li għandhom x'jaqsmu mar-rilaxx ta' 'vettura'. Imbagħad il-Qorti tat digriet fejn laqgħet talba għar-rilaxx tal-fond.

“Wara dan xehed Dr Martin Bajada u infethet il-kaxxa KA282/2008 minn Dr Martin Bajada (fol 599).

“Il-Qorti awtorizzat lis-Sur Martin Bajada biex jagħmel kopja ta' dak kollu li jsib. Il-Qorti awtorizzat ukoll ir-rilaxx ta' kopja tal-pc ta' Martin Scicluna.

“Il-Qorti estendiet l-inkarigu ta' Dr Martin Bajada dwar tliet mobiles li kien iddepona fuqhom.

“Fil-bqija tal-verbal m'hemm ebda referenza għad-dokument li jidher a fol 605.

Kopja Informali ta' Sentenza

“F’din is-seduta xehed Dr Martin Bajada dwar ir-relazzjoni tiegħu u dan meta l-affarijiet kienu elevati biss. Kien sar inventarju iżda analiżi ma kenitx saret. Ix-xhud qal ukoll li kien għamel analiżi ta’ telefon ċellulari tal-għamla Nokia 390. Ix-xhud kien ippreżenta r-relazzjoni tiegħu li qegħda a fol 118 tal-proċess.

“Immedjatament wara din ix-xhieda hemm id-dokument imsemmi.

“Ma jidhirx li min iffirma dan id-dokument huwa indikat fil-lista tax-xhieda tal-Avukat Ġenerali. Tidher xhud bl-isem ta’ Scicluna iżda din jismha Mary Jacqueline u mhux Grace bħalma hemm indikat fid-dokument.

“Din il-Qorti għamlet fotokopji tal-paġni rilevanti u sejra tinsrihom fil-file il-blue.

“Minn dan kollu, il-Qorti ma sabitx l-awtorizzazzjoni tal-Qorti sabiex ikun prodott dan id-dokument. Lanqas ma sabet xi indikazzjoni kif isir is-soltu billi d-dokument jingħata ittri u numru biex jingħaraf. Lanqas ma rnexxielha ssib min ipprezentah u jekk dan kienx ipprezentat bil-ġurament.

“Matul it-trattazzjoni l-Avukat Ġenerali oġġezzjona li dan id-dokument ikun ipprezentat u sottometta wkoll li kien hemm ordni tal-Qorti biex dan id-dokument ikun ipprezentat. Biss ma ngħata ebda ħjiel ta’ f’liema fol tal-proċess kienet ingħatat din l-ordni. Żgur li minn eżami akkurat tal-verbal pjuttost twil tas-seduta ma jirriżultax li kien hemm tali ordni.

“Għaldaqstant il-Qorti qed tilqa’ l-eċċezzjoni tad-difiza u qed tordna l-isfilz ta’ dan id-dokument.

“PART B Eċċezzjonijiet tal-Avukat Ġenerali

Kopja Informali ta' Sentenza

“A fol 38 tal-proċess hemm in-Nota tal-Avukat Ġenerali li biha issottometta:

“Li b'referenza ghan-nota tal-eċċezzjonijiet ta' Spiridione Mercieca tal-20 ta' Ġunju 2013 u notifikat lill-Avukat Ġenerali fil-21 ta' Ġunju 2013, huwa ta' avviż tal-eċċezzjoni dwar l-ammissibilita` ta' provi indikati fin-numru 4 stante li mhux indikat l-oġġett tal-prova. (Ara fol 40);

“Illi in oltre, mingħajr preġudizzju għas-sueċċipit, l-Avukat Ġenerali qed jagħti avviż tal-eċċezzjoni dwar l-ammissibilita` tal-provi dokumentarji enumerati 1 u 2 li ġew esibiti ma' din l-istess nota mill-akkużat u dan peress li fin-nuqqas tal-oġġett tal-prova li trid issir bihom l-ammissibilita` o meno tagħhom ma tirriżultax u qabel ma jiġu ammessi bħala prova dan għandu jiġi stabbilit.

“A fol 47 u 48 id-difensur eċċepixxa

“Illi skont l-artikolu 438(3):

“‘L-Avukat Ġenerali għandu, permezz ta' nota ipprezentata fir-registru tal-qorti mhux aktar tard minn ħamest ijiem mid-data tan-notifika lilu tan-nota tal-akkużat, jagħti avviż ta' kull eċċezzjoni dwar l-ammissibilita` ta' provi li jkollu ħsieb li jagħti.’

“Id-difiza tissottometti li m'għandha ebda obbligu li tagħmel 'disclosure' u li dan is-subinċiż ma jagħti ebda dritt lill-Avukat Ġenerali li jitlob ir-raġuni għala qegħdin jiġu indikati ċerta xhieda jew ċerti dokumenti.

“Bir-rispett kollu, il-Qorti ma taqbilx ma' din il-linja tad-difiza. L-Avukat Ġenerali jista' jagħmel l-eċċezzjoni tiegħu dwar l-ammissibilita` ta' ċerta xhieda jekk ikollu dan il-minimum – jiġifieri l-oġġett għala xhud jew dokument qed jingieb. L-Avukat Ġenerali mkien ma talab x'sejrin jgħidu dawn ix-xhieda jew x'qed jgħidu dawn id-dokumenti. Imma għandu jkun hemm indikazzjoni għala xhud qed jitressaq u d-dokumenti għalfejn qegħdin. Jekk ma jkunx hemm dan il-minimum, ikun qed jinħoloq ostakolu għat-tmexxija retta minn min ikun qed jippresiedi li

Kopja Informali ta' Sentenza

jrid ihejji ruħu kemm b'dak li tkun ġabret il-Prosekuzzjoni waqt il-kumpilazzjoni kif ukoll bil-ħjiel li tagħti d-difiża tal-ġhan wara l-ismijiet u d-dokumenti fil-lista tagħha.

“Għalhekk il-Qorti qed tilqa’ dawn iż-żewġ eċċezzjonijiet tal-Avukat Ġenerali u qed tordna lid-difiża tindika għalfejn sejr in jingiebu x-xhieda u għalfejn kienu pprezentati żewġ envelops bid-dokumenti. Dan għandu jsir fi żmien għaxart ijiem minn meta tingħata din is-sentenza.

“PART C Aktar bdil mitlub mill-Avukat Ġenerali

“Fil-fehma tal-Qorti l-bidliet mitluba mill-Avukat Ġenerali għandhom jintlaqgħu u dan ai termini tal-artikolu 597(2) tal-Kap 9.

“Salv kull appella li jista’ jsir mill-Prosekuzzjoni jew mid-Difiża jew miż-żewġ naħat, l-Att tal-Akkuża bil-bdil sugġerit għandu jkun notifikat mill-ġdid lill-akkużat.

7. Permezz ta’ l-ewwel aggravju tiegħu l-appellant qiegħed jitlob li din il-Qorti tilqa’ l-ewwel eċċezzjoni tiegħu, stante li jsostni li l-ewwel Qorti kellha tiddikjara li t-Tieni Kap ta’ l-Att ta’ Akkuża huwa null in kwantu l-arma msemmija fil-parti narrattiva taqa’ fid-deskrizzjoni ta’ arma irregolari kif definit fl-artikolu 64(2) tal-Kodiċi Kriminali. L-appellant jgħid illi “indipendentement mid-definizzjoni mogħtija fid-dizzjunarju, dak li qed jipprospetta l-Avukat Ġenerali fil-Kap imsemmi hija arma li fiċ-ċirkostanzi partikolari kif minnu esposti għandha titqies bħala arma rregolari”.

8. Fis-seduta tad-9 ta’ Ottubru 2014 id-difiża rrinunzjat għal dan l-ewwel aggravju. Għalhekk din il-Qorti qed tastjeni milli tiegħu konjizzjoni ulterjuri ta’ l-imsemmi l-ewwel aggravju.

9. Fit-tieni aggravju tiegħu l-appellant jirreferi għat-tieni eċċezzjoni tiegħu u jgħid illi l-ewwel Qorti kellha tilqa' din l-eċċezzjoni indipendentement mill-korrezzjonijiet li saru fit-Tielet Kap. L-appellant jargumenta:

“Illi l-paragrafu (d) ta' l-artikolu 589 tal-Kodiċi Kriminali jgħid li l-Att ta' Akkuża għandu 'jispiċċa b'għabra fil-qosor li fiha l-imputat jiġi akkużat tar-reat kif miġjub jew imfisser fil-liġi...” (sottolinear ta' l-esponent). Ma hemmx dubju li, fir-rigward tat-Tielet Kap ta' l-Att ta' Akkuża, dan ma sarx. Il-Qorti Kriminali osservat li l-esponent 'qiegħed f'posizzjoni tajba li jkun jaf li huwa qed ikun akkużat bi ksur tal-artikolu 5(1) tal-Kap. 480'.

“Illi jingħad bl-akbar rispettt li l-vot tal-liġi ma jiġix sodisfatt billi l-Qorti tkun tal-fehma li l-akkużat li jkun ikun f'posizzjoni tajba li jkun jaf biex qiegħed ikun akkużat. Il-paragrafu (d) imsemmi huwa ċar fil-portata tiegħu u jirrikjedi kjarezza oġġettiva b'ċitazzjoni ċara tar-reat *de quo*.”

10. It-tieni eċċezzjoni ma kienet qatt titqajjem li kieku l-akkuża fit-Tielet Kap giet redatta bi ftit aktar attenzjoni. Minn qari tat-Tielet Kap huwa evidenti illi dak li kellu f'moħħu l-Avukat Ġenerali hu li jakkuża lill-appellant b'dak kontemplat fl-artikolu 5(1) tal-Kap. 480. Difatti fil-parti tat-Tielet Kap intestata “Il-konsegwenzi”, l-Avukat Ġenerali jgħid: “Illi b'għemilu, l-imsemmi SPIRIDIONE MERECIECA sar ħati li kien qiegħed iġorr barra minn fond kif ukoll kien qiegħed fil-pussess, iżomm u kellu taħt il-kontroll tiegħu fil-fond 186, Scicluna Enterprizes, Triq Ġuże Galea, Ħal-Qormi arma tan-nar u munizzjon mingħajr liċenza maħruġa mill-Kummissarju tal-Pulizija ai termini tal-Att dwar l-Armi, Kapitolu 480 tal-Liġijiet ta' Malta” (sottolinear ta' din il-Qorti). Jiġifieri l-Avukat Ġenerali kien qiegħed jaddebita lill-appellant b'dak kollu li jikkontjeni l-imsemmi artikolu 5(1).² Is-sekwenza giet invertita minn dik imsemmija fl-artikolu 5(1) (cioe` li l-Avukat Ġenerali jsemmi l-ewwel il-garr ta' arma barra

² L-artikolu 5(1) tal-Kap. 480 jipprovdi: “Mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet l-oħra ta' dan l-Att, ħadd ma għandu jzomm f'xi fond jew ikollu fil-pussess tiegħu, taħt il-kontroll tiegħu jew iġorr barra minn xi fond jew fid-dintorni tiegħu xi arma tan-nar, jew munizzjon elenkati fl-Iskeda II mingħajr ma jkollu liċenza taħt dan l-Att.”

minn fond imbagħad l-pussess, eċċ. ġewwa fond) minħabba s-sekwenza tal-fatti kif jallegahom l-Avukat Ġenerali fl-Ewwel Kap ta' l-Att ta'

Akkuża. Sfortunatament, dak li huwa ċar fil-parti intestata "il-konsegwenzi" ma baqax l-istess fil-parti intestata "L-akkuża". Difatti f'din il-parti l-Avukat Ġenerali jakkuża lill-appellant "li rrenda ruħu ħati li nhar is-sittax (16) ta' Settembru tas-sena elfejn u tmienja (2008) għal ħabta tal-11.00 a.m. f'186, Scicluna Enterprizes, Triq Ġuże Galea, Ғal-Qormi kien qiegħed iğorr barra minn fond kif ukoll kien qiegħed fil-pussess, iżomm u kellu taħt il-kontroll tiegħu arma tan-nar tad-ditta Beretta Gold Mallard ..." (sottolinear ta' din il-Qorti). Jiğifieri l-Avukat Ġenerali sposta r-referenza għall-fond 186, Scicluna Enterprizes għal qabel il-parti ta' l-akkuża li tgħid li l-appellant kien qiegħed iğorr arma barra minn fond.

11. Fil-fehma ta' din il-Qorti, filwaqt illi tiddeplora l-fatt li jittieħdu żbalji bħal dak hawn spjegat, xorta hija tal-fehma li dan l-iżball mhuwiex fatali għat-Tielet Kap. Meta wieħed jaqra t-Tielet Kap fl-interrezza tiegħu huwa ċar illi l-akkuża kienet qed tirreferi għall-artikolu 5(1) tal-Kap. 480. Difatti, kull ma jrid isir sabiex żgur ma jkunx hemm ekwivoċi hu li ssir korrezzjoni billi jiġu spostati l-kliem li jindikaw l-indirizz. Qabel xejn, pero`, jrid jingħad illi b'rikors tat-23 ta' Diċembru 2013 quddiem il-Qorti Kriminali l-Avukat Ġenerali kien talab li jsiru numru ta' korrezzjonijiet fl-Att ta' Akkuża, fosthom it-tibdil ta' l-indirizz li minn "186, Scicluna Enterprizes, Triq Ġuże Galea, Ғal-Qormi", jiġi jaqra "4, Triq Ġuże Galea, Ғal-Qormi". Dawn it-tibdiliet, fost diversi oħrajn, ġew milqugħin mill-ewwel Qorti fis-sentenza appellata u ma hemmx appell minnhom. Konsegwentement wara li rat l-artikolu 597(1) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta, tordna *ex officio* li l-kliem "f'186, Scicluna Enterprizes, Triq Ġuże Galea, Ғal-Qormi", li bid-deċiżjoni ta' l-ewwel Qorti jridu issa jinqraw "f'4, Triq Ġuże Galea, Ғal-Qormi", għandhom jithassru minn fejn jinsabu miktubin fl-akkuża taħt it-Tielet Kap u minflok jinkitbu bejn il-kliem "kif ukoll" u l-kliem "kien qiegħed fil-pussess".

12. It-tielet aggravju jirreferi għall-ħames eċċezzjoni ta' l-appellant. F'din l-eċċezzjoni l-appellant jgħid illi r-referenza għall-artikoli 24(1) u 29 tal-Kap. 33 fir-Raba' Kap ta' l-Att ta' Akkuża huma superfluwi in kwantu jikkontemplaw reati estraneji għall-Att ta' Akkuża. Skond l-appellant, din l-eċċezzjoni kellha tintlaqa' stante li Kap f'Att ta' Akkuża għandu jirreferi għal reat wieħed biss u, inoltre, m'għandux jikkontjeni referenzi nebulużi għal reati oħra. L-appellant jispjega fir-rikors ta' appell tiegħu:

“Illi l-artikoli 24(1) u 29 ta' l-Ordinanza dwar l-Esplożivi jikkontemplaw reati *sui generis* li ma humiex addebitati lill-esponent fir-Raba' Kap ta' l-Att ta' Akkuża. Ir-reat addebitat lili f'dan il-Kap huwa l-artikolu 24(2) – kif vigenti qabel l-emendi introdotti bl-Att XX ta' l-2012 – ta' l-imsemmija Ordinanza.

“Illi ċ-ċittazzjoni ta' l-artikolu 29 giet ġustifikata, kemm mill-Avukat Ġenerali kif ukoll mill-Qorti Kriminali, bħala li tirreferi għall-pieni applikabbli. Fir-rigward ta' l-artikolu 24(1), il-Qorti Kriminali osservat li r-reat hemm kontenut ġie effettivament addirittura addebitat lill-esponent. Jingħad bl-akbar rispettt li dan ma huwiex aċċettabbli.”

13. Permezz tar-Raba' Kap ta' l-Att ta' Akkuża, l-appellant ġie akkużat li “nhar-is sittax (16) ta' Settembru tas-sena elfejn u tmienja (2008) għal ħabta tal-11:00 a.m. f'186, Scicluna Enterprizes, Triq Ġuże` Galea, Ғal-Qormi, [issa “f'4, Triq Ġuże Galea, Ғal-Qormi”] mingħajr liċenza tal-Kummissarju tal-Pulizija spara arma tan-nar f'post abitat, jew fi qrib tiegħu, jew fit-toroq pubbliċi, jew fil-portijiet.” Din id-diċitura tirispekkja dak li kien jipprovdi s-subartikolu (2) ta' l-artikolu 24 tal-Kap. 33 tal-Liġijiet ta' Malta qabel ma dan is-subartikolu tħassar bl-Att XX tas-sena 2012. Fil-fatt l-imsemmi subartikolu (2) kien jipprovdi testwalment: “Ғadd ma jista' mingħajr liċenza tal-Pulizija, jispara armi tan-nar f'post abitat, jew fi qrib tiegħu, jew fit-toroq pubbliċi, jew fil-portijiet.” Is-subartikolu (1) ta' l-imsemmi artikolu 24 tal-Kap. 33 jikkontempla reat

differenti li mhuwiex akkużat bih l-appellant fir-Raba' Kap.³ Għalhekk l-appellant għandu raġun jikkontendi li f'dan il-każ ir-referenza għas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 24 fil-Kap. 33 hija superfluwa. Kwantu għall-artikolu 29, ir-referenza għall-artikolu 29 mhijiex superfluwa għaladarba l-artikolu 33 (għal liema artikolu l-Avukat Ġenerali wkoll jirreferi) jipprovi li kull min jikser id-disposizzjonijiet tal-artikolu 24 jeħel, meta jinsab ħati, il-piena msemmija taħt l-artikolu 29. Fil-każ in eżami huwa evidentement applikabbli l-paragrafu (a) tas-subartikolu (2) ta' l-imsemmi artikolu 29.

14. Għaldaqstant ir-referenza fir-Raba' Kap għas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 24 għandha titħassar.

15. Bir-raba' aggravju tiegħu l-appellant jirreferi għaż-żewġ eċċezzjonijiet ta' l-Avukat Ġenerali u jgħid illi l-proċedura adoperata mill-Qorti Kriminali ma kinitx korretta u kkrejat sitwazzjoni anomala. Skond l-appellant:

“L-eċċezzjonijiet ta' l-Avukat Ġenerali jirrigwardaw il-kwistjoni ta' l-ammissibilita` ta' ċerta provi indikati mill-esponent. Il-Qorti Kriminali, proprju minħabba l-proċedura adoperata, iddeċidiet fl-istess nifs li tilqa' l-eċċezzjonijiet ta' l-Avukat Ġenerali kif ukoll tordna lid-difiża tindika għalfejn sejr in jingiebu x-xhieda u għalfejn kienu pprezentati żewġ envelopes bid-dokumenti. L-esponent ma huwiex qed jifhem jekk l-eċċezzjonijiet ta' l-Avukat Ġenerali ġewx milqugħa u l-eżerċizzju minnu mitlub huwa wieħed superfluwu jew inkella jekk l-eċċezzjonijiet ġew miċħuda bir-‘riżerva’ msemmija. Materja ta' daqshekk importanza għandha tiġi indirizzata b'iktar kjaressa u, fuq kollox, skond id-dettami tal-proċedura.”

16. L-eċċezzjonijiet ta' l-Avukat Ġenerali kienu dwar l-ammissibilita` ta' xhieda u ta' dokumenti. Filwaqt illi fis-sentenza appellata l-ewwel Qorti qalet illi kienet qed tilqa' dawn l-eċċezzjonijiet, hija ordnat lid-difiża tindika għalfejn kienu

³ “Hadd ma jista', mingħajr liċenza tal-Pulizija, jagħti n-nar jew jispara maskli, bombi, sufarelli, jew xogħlijiet tan-nar ta' kull xorta li jkunu, inkella jtella' blallen bin-nar jew, in ġenerali, jagħmel esplozzjoni jew nar li jista' jkun ta' perikolu, f'kull post li jkun.”

sejrin jingiebu dawn ix-xhieda u għalfejn kienu ġew ipprezentati d-dokumenti. Għalkemm din id-deċiżjoni tidher kontradittorja, jidher illi dak li kienet qed tiddeċiedi l-ewwel Qorti kien illi l-ilqugħ ta' l-eċċezzjonijiet kien biss soġġett għal dikjarazzjoni li kellha tagħmel id-difiża dwar l-oġġett tal-prova li riedet tagħmel permezz tax-xhieda msemija fir-raba' paragrafu tal-lista tax-xhieda u permezz tad-dokumenti li esebiet mal-lista tax-xhieda. Effettivament din il-Qorti hi tal-fehma illi għalkemm fl-eċċezzjonijiet tiegħu l-Avukat Ġenerali tkellem dwar l-ammissibilita` tax-xhieda u tad-dokumenti, huwa kien qiegħed biss jagħmel kweżit dwar ir-rilevanza tagħhom. Dwar dan il-ġurisprudenza hija ċara.⁴

17. Għalhekk din il-Qorti sejra tirrevoka d-deċiżjoni ta' l-ewwel Qorti in kwantu laqgħet l-eċċezzjonijiet ta' l-Avukat Ġenerali iżda żzomm ferm dik il-parti tad-deċiżjoni fejn ordnat li d-difiża tindika l-oġġett tal-prova tax-xhieda indikati fil-paragrafu numru erbgħa (4) tal-lista tax-xhieda u dik tad-dokumenti bankarji esebiti ma' l-istess lista tax-xhieda.

18. Għal dawn il-motivi tiddeċiedi billi (1) fit-Tielet Kap ta' l-Att ta' Akkuża, il-kliem "f'186, Scicluna Enterprizes, Triq Ġuże Galea, Htal-Qormi", li bid-deċiżjoni ta' l-ewwel Qorti jridu issa jinqraw "f'4, Triq Ġuże Galea, Htal-Qormi", jitħassru minn fejn jinsabu miktubin fl-akkuża u minflok jinkitbu bejn il-kliem "kif ukoll" u l-kliem "kien qiegħed fil-pussess"; (2) fir-Raba' Kap ta' l-Att ta' Akkuża, ir-referenza għas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 24 għandha tithassar; (3) tirrevoka d-deċiżjoni ta' l-ewwel Qorti in kwantu laqgħet l-eċċezzjonijiet ta' l-Avukat Ġenerali iżda tippovdi dwar dawk l-eċċezzjonijiet billi żzomm ferm dik il-parti tad-deċiżjoni fejn ordnat li d-difiża tindika l-oġġett tal-prova tax-xhieda indikati fil-paragrafu numru erbgħa (4) tal-lista tax-xhieda u dik tad-dokumenti bankarji esebiti ma' l-istess lista tax-xhieda, b'dan li l-perijodu ta' għaxart ijiem jibda jiddekorri millum; (4) tikkonferma s-sentenza appellata fil-bqija.

⁴ Ara, per eżempju, Appelli Kriminali: **Ir-Repubblika ta' Malta v. Antonio sive Anthony Abdilla et**, 9 ta' Mejju 2013, u ġurisprudenza hemm ċitata.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----